

bb.44. a szerkesztőségek figyelmébe!

p pr

1979. november 17.

javitást adunk a mai bb.37.sz./figyelem! metilalkohol!/
hirünkre:

az első sor helyesen így hangzik:

a hét folyamán százhalombattán egy tartálykocsiból a dolgozók
.....stb.

/mti/

.-.

bb.45. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától
zárásig

p pr

1979. november 17.

- 35. lottó-nyeremények
- 36. könyv aukció
- 37. figyelem! metilalkohol!
- 38. magyar-iraki
- 39. mszmp küldöttség
- 40. jános vitéz
- 41. szabadkai népszínház
- 42. kisz-kórus
- 43. időjárásjelentés
- 44. szerk. figy
- 45. hírjegyzék

/mti/

.-.

20.35/p

-28-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika
kálmán sándor
fehér péter

20to
39

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. november 18. v a s á r n a p

b.1. Kovács és Lakatosipari remekekről készített kiadványt a
szegedi somogyi könyvtár

dén/ra st pr

1979. november 18.

vasvirágok rajza díszíti a szegedi somogyi könyvtár új
kiadványát, amelyben a múlt században és e század elején
készült kovács és lakatos-ipari remekekről készült rajzokat
tették közzé. a régi kapurácsokat, erkélykorlátokat, cégé-
reket, a díszes formájú kilincseket, sárkerítéseket bíró ti-
pity jános nyugdíjas kutatta fel és örököltette meg. kétszáz-
hatvanöt méretarányos ábrája most már kötetbe foglalva őrzí
meg a utókornak az egykori szegedi kovács-és lakatosipar leg-
szebb munkáit. a könyv bevezetőjében tóth béla író áttekinti
a vasművesség helyi történetét. a rajzokhoz tápai Antal szob-
rászművész adott műleírást./mti/

9.15/ra

-1-

11

bb.2. „jelölt,, halak a velencei-tóban

dáv/st/ra pr

1979. november 18.

ujabb ezeröttszáz halat jelöltek meg az elmúlt napokban a velencei-tónál, ezzel együtt már tizennyolcezer „számozott,, pontyot tartanak nyilván. a jelölésnek, amelynek során a halak kopoltyui alá egy számmal ellátott műanyaglapocskát illesztenek, az a célja, hogy segítségével a szakemberek figyelemmel kísérhessék a vizek lakóinak gyarapodását, táplálkozási és élet-tani körülményeik alakulását. a megjelölt halak adatait feljegyezték, s amennyiben egy horgány számozott pontyot zsákmányol, köteles a halról „mértéket venni,, s az adatokat elküldeni a horgászszövetségnek./mti/

-. -

bb.3. védett kőrís - elférne alatta a falu egész lakossága

igó-st/ra pr

1979. november 18.

az ormánsági besence falu határában hatalmas magyarkőrís fa található. a sellyén lakó pápai jénő nyugalmazott postatisztviselő - az ormánság értékeinek lelkes kutatója - hívta fel a természetvédelmi szakemberek figyelmét a különleges példányra, amelyről eddig nem tudott a szakirodalom. a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága védetté nyilvánította a magyarkőríst, amelynek magassága harminc méter, azaz vetekszik az ormánsági templomtornyokkal. lombkoronájának kerülete meghaladja a száz métert, elférne alatta a kis besence falu egész lakossága. korát 250-300 évre becsülik. a ritka faóriás gondozását a helyi termelők szövetkezet vállalta magára./mti/

-. -

bb.4. parasztszabó műhely a csornai muzeumban

mzs/st/ra pr

1979. november 18.

egy parasztszabó műhely teljes felszerelésével gyarapodott a csornai muzeum kismesterség-gyűjteménye, a század eleji műhelyt néhai horváth imre csornai parasztszabó családja ajándékozta a muzeumnak. a berendezési tárgyak: a szabásasztal, a varrógép, az ollók, a szabásminták és a centiméterek a század elejéről valók, érdekes darabja az anyagnak az úgynevezett magos vasaló, amelynek kiemelhető magját forrosították fel, s azzal hevítették a vasalót használat közben. megkapta a muzeum az egykor használatos, fa inaságyat is, amely annak idején a konyhában állt, s nappal szekrényé csukták össze, hogy kis helyen elférjen./mti/

-. -

9.20/ra

-2-

Handwritten initials

bb.5. madármarasztaló ősz

tób/ká/ra pr

1979. november 18.

a novemberi enyheség marasztalja, tartóztatja a költöző, hazánkban átvonuló madarakat. a vadlibák előőrsei már két hete megérkeztek a pusztaszeri tájvédelmi körzetbe, ahonnan egyelőre nem mennek tovább, amíg nem fordul téliesre az időjárás. ugyancsak hosszabb ideje vendégeskedik már több ezer daru a dél-alföldi természetvédelmi területeken. ilyen nagy számban ezen a tájon nagyon ritkán gyűlnek össze európa legészakibb vidékein és szibériában költő, nagy testű gázlómadarak. a vízpartokról időnkint csapatosan röppennek fel, s a közeli kukoricatarlókra teszik át székhelyüket. keresgetik az elhullott szemeket.

a szegeddel határos fehér-tói rezervátumban a lecsapolt halastavak medrét északi sárjáró madarak: szürke cankók, havasi partifutók lepték el. ugyancsak a szokottnál népesebb sirálycsapatok, köztük viharsirályok és ezüstsirályok tanyáznak a tavak körzetében./mti/

-. -

bb.6. szoboravatás győrött

cser/ra ká

1979. november 18.

vasárnap győrött, a közlekedési és távközlési műszaki főiskola főépülete előtt felavatták varga imre kossuth-díjas szobrászművész sárkányrepülő című alkotását. a 3,5 méter magas, rozsdamentes acélból készült figura több méter magas kőoszloprogon helyezkedik el, mintegy jelképezi a modern építészet és a környezetükbe illő szobrok harmóniáját.

a szobor architektúráját hofer miklós tanszékvezető egyetemi tanár, a főiskola főépítésze tervezte./mti/

-. -

12.40/ra

-3-

Handwritten initials

bb.7. helytelen fűtésből eredő tüzesetek győr-sopron megyében
cser/ra ká 1979. november 18.

helytelen, szabálytalan fűtésből eredő tüzesethez riasztották a tűzoltókat az utóbbi napokban győr-sopron megyében.

győrött, a nefelejcs utcában az északdunántúli közmű és mély-
építő vállalat munkásmelegedője gyulladt ki, az ok: az olajkály-
ha csövétől néhány centiméter távolságra iratokat tároltak,
a cső átizzadt és a papírok meggyulladtak, percek alatt elégett
minden gyúlékony anyag, így a munkások ruhái is. csaknem 20 ezer
forintos kár keletkezett. az építésvezető ellen eljárás indult.

kipattanó szikra okozott tüzet sopron határában egy hétvégi
házban, kigyulladt a ház, a hozzáépített deszkabórdéval együtt,
amelyben 50 házinyul pusztult el. a kár 20 ezer forint.

győr-ménfőcsanakon ugyancsak kipattanó szikra okozott tüzet
a csanaki utca 12 szám alatti ház pincéjében. a gyorsan beavat-
kozó tűzoltók ott 300 ezer forintos értéket mentettek meg./mti/
-.-

bb.8. eredményhirdetés az országos néprajzi amatőrfilmszemlén
blb/ra ká 1979. november 18.

a nyíregyházi kunecskó istván nyerte fűtől való fa című
színes filmjével a 9. országos néprajzi amatőrfilm-szemle 2.500
forintos első díját dombóvárrott. a városi művelődési központ-
ban rendezett 9. országos néprajzi amatőrfilm és 15. dél-dunán-
túli amatőrfilm-szemle eredményét vasárnap délelőtti hirdették
ki.

a néprajzi amatőrfilmek kategóriájában a győri mészáros
tamás: szélmolnár és a kisteleki kiss gyula: gyiszkó gyula
szijgyártómester című filmjéért második díjat, a győri
kálmán ferenc: diafónia című alkotásáért harmadik díjat
kapott. a szítha miklós - sasovics sándor nyíregyházi szer-
zőpáros és a székesfehérvári deák péter különdíjban, a bu-
dapesti iványi mária és a szekszárdi katona gyula tárgyjutalom-
ban részesült.

/folyt.köv./

12.55/ra

-4-

Ha 1420

bb.8. /eredményhirdetés ... folyt./ra

a dél-dunántúli amatőr filmstudiók szemléjének csoportjában
két 3000 forintos első díjat adtak ki. a nagykanizsai kotnyek
istván - gerócs lászló szerzőpáros: térjáték című, valamint a
dombóvári tóth gyula - takács lászló - takács györgy szerzőtrío
nézőpont című filmje részesült az elismerésben. a szemle a nyer-
tes filmek gálavetítésével zárult./mti/
-.-

bb.9. felhasználható: 19.30 órától!

a budapesti kórus és a máv szimfónikusok bach-estje szekszárdon
blb/ra ká 1979. november 18.

a budapesti máv szimfónikus zenekar és a budapesti kórus
vasárnap hangversenyt adott szekszárdon. a babits mihály me-
gyei művelődési központ színháztermében rendezett hangverse-
nyen bach: h-moll miséjét adták elő négy ndk-beli énekművész:
renata franck-reinecke, gertrud oertel, hans jüngen wachsmut
és rolf tomaszewski közreműködésével. a hangversenyt oberfrank
géza vezényelte./mti/
-.-

bb.10. időjárásjelentés

ra ká 1979. november 18.

a meteorológiai intézet jelenti november 18-án, vasár-
nap, 13.00 órakor:

az évszakhoz képest enyhe marad az idő.

szárazföldünk legnagyobb részén folytatódik a változékony,
csapadékos időjárás. középpontjával a brit-szigetek északi
része fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik, amely ott, va-
lamint nyugat-európa partvidékein okoz borult, esős időt. egy-
másik alacsony légnyomású képződmény olaszország fölött helyez-
kedik el. ennek áramlási rendszerében enyhe, nedves léghullámok
érkeznek a balkán-félszigeten át közép-európa irányába. emiatt
a felsorolt területeken is jobbra borult, többfelé esős az
idő. a hőmérséklet csúcserőke általában 2-6 fokkal meghaladja a
sokévi átlagot. a következő időszakban a kárpát-medence időjá-
rásában lényeges változás nem várható.

/folyt.köv./

13.15/ra

-5-

Ha 1420

bb.10. / időjárásjelentés ... folyt./ra

... hazánkban szombaton borult, párás volt az idő, helyenként esett az eső, záporosó. a vasárnap reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége a duna-vonalától keletre általában 1-7, a dunától nyugatra 5-15 mm között alakult, sőt veszprémből és tabról 16, zircről 19 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet a dunántulon 8-12 másol 12-16 fok között volt. vasárnap hajnalra a nyugati, északnyugati országrészben 3-7, másol csak 8-12 fokig hűlt le a levegő. délelőtt tulnyomóan borult volt az ég, főként a dunántulon esett az eső. a hőmérséklet nyugaton 5-12, másol 12-15 fok között alakult.

... budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 12,4 fok volt, 8,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

... vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1008 mb /756 mm/, gyengén süllyed.

várható időjárás hétfő estig:

időnként kissé felszakadozó felhőzet, több helyen, főként nyugaton, várható ismétlődő eső, zápor, mérsékelt, napközben megélénkülő, időnként megerősödő keleti, délkeleti szél. a hajnali órákban erős párás levegő, helyenként köd. várható legacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: általában 8-13 fok között, délkeleten, keleten 15 fok körül.

... a duna vizállása budapestnél: 300 cm, a víz hőmérséklete: 7.8 fok c./mti/

-. -

bb.11. festett üvegmozaik a kecskeméti tudomány és technika házán

Lás/ra ká

1979. november 18.

... elkészült a kecskeméti tudomány és technika ház boltíves ablakainak színes üvegmozaikja, s ezzel teljessé vált a több mint száz éves műemléképület rekonstrukciója. az üvegmozaik bolmányi ferenc festőművész alkotása. az avatóünnepséget vasárnap rendezték, s azon dr. major máté akadémikus méltatta az alkotást. az emberi környezetet szépítő mű szokolay sándor kossuth-díjas színesművészt is meghívta. az erre az alkalomra írt „orbis pictus”, című szülő kantátáját bemutatták az ünnepségen. a művet pászthy julia, és a kecskeméti vonósnyegyes szólaltatta meg a szerző vezényletével./mti/

-. -

-6-

13.45/ra

15

bb.12. véget értek a szegedi dzsessz napok

dob/ra ká

1979. november 18.

... vasárnap az nszk-beli rainer brüninghaus duó, valamint három hazai együttes fellépésével véget ért a szegedi ifjúsági házban megrendezett dzsessz napok eseménysorozata. az ifjúsági ház színháztermében, zsufolt nézőtér előtt husz együttes szerepelt, közöttük az amerikai charlie byrd trio és pege aladár együttese. az előcsarnokban dzsessz témájú koncertfotókból rendeztek kiállítást és zenei témájú könyveket árusítottak./mti/

-. -

bb.13. vasárnapi műszak hét paprikaüzemben

dob/ra ká

1979. november 18.

... a szegedi paprikafeldolgozó vállalat központi gyárában, valamint a fűszernövény ötezer hektáros termesztési körzetében működő további hat vállalati és termelőszövetkezeti szárítóüzemben vasárnapi műszakot tartottak: a földgázfűtéses berendezésekben ezen a napon 45 vagon, idei szedésű paprikacsóból távolították el a nedvességét. így a piros paprika nyersanyaga eltartható addig, amíg őrlésre kerül. az őszi időben eddig több mint két és félezer vagonnal szárítottak meg. vasárnapi műszakot tartottak a szegedi paprikamolnárak is: a központi gyár automatizált malmában teljes üzemmel örölték az exportra szánt paprikát./mti/

-. -

bb.14. vasárnapi rakodás a dél-alföldön

dob/ra ká

1979. november 18.

... a szegedi máv igazgatóság öt dél-alföldi megyére kiterjedő munkaterületén vasárnap a hétköznapiak megfelelő ütemben folytatták a rakodást-szállítást. összesen mintegy két és félezer érkező és induló vagon forgalmát bonyolították le. több mint husz irányvonatot fogadtak és indítottak ezen a napon. ezzel a szervezési módszerrel továbbították a 270 vagonnyi cukorrépat, amely így a „zöld ut”, előnyeit élvezve jutott el a sarkadi, a hatvani, a szolnoki és a mezőhegyesi feldolgozó üzemekbe. az idén kezdete óta elszállított cukorrépa mennyiség már megközelíti a félmillió tonnát, ami megfelel az ütemtervnek. a területre érkező sokféle áru között az építőanyag mozgatása jelentette a fő feladatot. a legeredményesebb szállító partnernek ezen a napon a délmagyarországi magas és mélyépítő vállalat bizonyult: a szegedi házgyárában és központi telepére irányvonatokkal érkezett ötven vagon betonletemet és más építőanyagot délutánra kirakták, megteremtve ezzel a féltételeket a gyorsabb kocsifordulóhoz, a vagonok jobb kihasználásához./mti/

-. -

-7-

14.45/ra

15

bb.15. 500 ifjúsági klub anyagi és módszertani segítségéről
- befejeződött a budapesti klubtalálkozó

t-of/s/ra ká

1979. november 18.

vasárnap délután befejeződött az a kétnapos találkozó, amelyet a budapesti művelődési központban rendeztek a fővárosban működő körülbelül 500 iskolai, munkahelyi és lakóterületi ifjúsági klub képviselői részére: azzal a céllal, hogy megismertessék a legeredményesebb módszereket a klubfoglalkozások szervezéséhez.

a fővárosi klubmozgalom vezetői az mti tudósítójának elmondták, hogy - a találkozó tapasztalatai szerint - a budapesti működő ifjúsági klubok jól illeszkednek a közművelődés intézményrendszerébe. jó formáit jelentik a fiatalok mozgósításának, hasznos szabadidő-eltöltésének. ez egyaránt vonatkozik a szórakoztató rendezvényekre, az ismeretterjesztésre, a szakköri foglalkozásokra és a politikai megmozdulásokra. a formák általában jók, a klubélet tartalmán kell elsősorban javítani a továbbiakban. éppen ez volt a mostani tapasztalatcsere lényege: felszínre hozták a gyakorlatban már jól bevált szervezési, rendezési módszereket. nemcsak szóban, minta-műsorok bemutatásával is. így például szerepeltek a kétnapos programban játékos formájú politikizáló előadások, képzőművészeti bemutatók, logikai játékok, szó volt a zenéről, filmek perogtek, amatőr művészeti csoportok léptek fel, rajzfilmeket mutattak be, ifjú népművészek alkalmi kiállításon tették közzé alkotásaikat.

az is kitűnt a találkozó kerekasztalánál: sok klubnál nem ismerik, hogy milyen támogatásokban, kedvezményekben részesülhetnek. például a fővárosi tanácstól anyagi segítséget kérhetnek a működési engedéllyel rendelkező ifjúsági klubok: klubhelyiség létesítése, felújítása, technikai eszközök beszerzése és cserélése, a klub berendezése, korszerűsítése céljára. támogatást lehet kérni a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló fejlesztéshez is; így hanglezem-, dia- és hangszalagtár, kézikönyvtár létrehozásához, illetve bővítéséhez, a klub tevékenységét tartalmazó felismerések vásárlásához.

/folyt.köv./

16.00/ra

-8-

16.15

bb.15. / 500 ifjúsági .. fooyt./ra

közpénzből hozzájárulnak tanulmányi, néprajzi kirándulások, táborozások, helytörténeti gyűjtőmunka szervezéséhez. nem mindenütt tudják, hogy az alakuló iskolai kluboknak 50 ezer forint támogatás jár, amelyet közvetlenül a fővárosi tanácstól lehet kérvényezni. természetesen a vállalatok maguk is segítik az ifjúsági klubokat pénzzel és egyéb anyagiakkal./mti/

bb.16. Édesség helyett almát! - budapesti gyerekek fogvédelmi akciója

t-of/s/ra ká

1979. november 18.

három éves már az a mozgalom, amelyet a budapesti gyerekek megelőző fogvédelme érdekében a fővárosi egészségnevelési központ bontakoztatott ki „almaklubok” szervezésével. a gyermekszakorvosok és az egészségnevelők, pedagógusok irányításával a kerületekben - sokhelyütt iskolákban is - egyre több almaklub alakult, a gyerekek nagy tetszésére. a rendszeres látogatók száma ma már sok ezerre tehető, így nem csoda, hogy többszázan jöttek össze arra vidám műsoros eseményre, amelyet a fogászati hónap alkalmából a mom szakasits árpád művelődési központjában rendezett vasárnap - egésznapos programmal - a fővárosi egészségnevelési központ.

azokat a gyerekeket hívták meg - szám szerint 800-at -, akik a kerületi almaklubokban eddig a legeredményesebben szerepeltek. ott voltak azok is, akiket korábban a kórházak gyermekosztályain gyógyítottak és eközben fogászati meg más egészségügyi témájú rajzokkal, versekkel, mondókával részt vettek - még hozzá szép eredménnyel - az egészségügyi nevelési központ által kiírt pályázaton. a nyerteseket már a kórházban megjutalmazták, most viszont munkáikból egy egész kiállításra való gyűlt össze, s került a közönség elé.

a vasárnapi találkozón bábműsorok, vetélkedők váltogatták egymást. a fogak védelme, gyógyítása volt a témája a filmeknek, rajzfilmeknek is. az alkalmi vetélkedőkön pedig azok a kiskisgyerek válaszoltak jól, akik tudják, hogy naponta legalább kétszer - reggel és este - kell fogat mosni, az esti után már semmit nem szabad enni, s ha nincs lehetőség fogmosásra, az étkezés után egy alma vagy sárgarépa elfogyasztásával is letisztíthatjuk fogainkat, sokat kell rágni, hogy erősödjenek a fogak, nem szabad túl forró vagy túl hideg ételt enni, s végül a fogvédelem gyermekkori arany szabálya: legalább fél évenként ellenőriztetni kell a fogakat szakorvossal.

/folyt.köv./
16.10/ra

-9-

16.15

bb.16. / édesség ... folyt./ra

a találkozót fogorvos szervezői azt is elmondták: a mind népszerűbb almaklubokkal az az egészségnevelési cél, hogy a gyerekek megismerjék a rágás fontosságát, a helyes fogápolás szükségességét, a megtanult szájhigiénés ismereteket tudatosan alkalmazzák, s ne alakuljon ki bennük félelem a fogorvostól. mindez annál is inkább fontosabb, mert a kisgyermek és az iskoláskorban dől el, hogy milyen lesz a felnőttek fogazata./mti/

bb.17. a belföldi főszerkesztőség hireinek a jegyzéke vasárnap zárásig:

ra ká

1979. november 19.

1. új kiadvány
 2. „jelölt”, halak
 3. védett kőrös
 4. csornai múzeum
 5. madármarasztaló ősz
 6. szoboravatás
 7. tüzesetek
 8. eredményhirdetés
 9. bach-est szekszárdon
 10. időjárásjelentés
 11. festett üvegmozaik
 12. szegedi dzsessz napok
 13. vasárnapi műszak
 14. vasárnapi rakodás
 15. budapesti klubtalálkozó
 16. édesség helyett almát!
 17. hírjegyzék
- /mti/

..

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: pásztor jános
szerkesztette: kálmán sándor

18.35/ra

-10-

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1979. november 19. h é t f ő

bb.1. készül „a magyarországi művészet története”, - az akadémia elnökségének állásfoglalása a művészettörténet tudomány helyzetéről

i/km/mi/ra bc pr

1979. november 19.

az elmúlt évtized művészettörténeti kutató-feltáró munkájának egyik legfőbb eredménye „a magyarország művészettörténete”, című, nyolc kötetre tervezett kézikönyv munkálatainak jelentős előrehaladása. az elsőként kiadásra szánt hatodik kötet kézírata, amely a századforduló korszakáról szól, már készen áll. a hazai művészettörténet-tudomány első, igazán reprezentatív munkája ez a szintézis, amelynek eredményei, módszertani tanulságai hosszú időre befolyásolhatják a tudományterület további fejlődését - állapította meg egyebek között a magyar tudományos akadémia elnöksége a művészettörténet tudomány helyzetét értékelve.

a tudós testület kedvezőnek értékelte azt is, hogy a szaktudomány feltáró munkáinak eredményeit figyelemreméltó ujszerű értékelésmód kibontakozása jellemzi. különösen sokat nyert a szaktudomány azzal, hogy szorosabbra fűzte kapcsolatait a rokontudományokkal, s ma már több kutatásban interdiszciplináris módszerekkel elemeznek egy-egy jelentős korszakot, jelenséget. nem ritkán régészekkel, építészekkel, inodalomtörténészekkel, történészekkel dolgoznak együtt a művészettörténészek.

/folyt.köv./

10

-1-